

Aan de voorzitter van de Raad van de
Gemeente Eijsden,
Mevrouw M.H.E. Pelzer,
Postbus 39,
6245 ZG Eijsden

Valkenburg aan de Geul, 27 maart 2007

Onderwerp: verzoek tot onderzoek aangaande financiering
van het centrumplan van de gemeente Eijsden.

Geachte mevrouw Pelzer,

Op 14 april 2006 heeft de Stichting Vive ons verzocht de financiering van het centrumplan van de gemeente Eijsden te onderzoeken. Het verzoek van de Stichting Vive is op 28 april 2006 ondersteund door de fractie van Partij Groot Eijsden. De Rekenkamercommissie heeft u op 26 september 2006 medegedeeld dat in het najaar van 2006 een oriënterend vooronderzoek zou worden gestart om vast te stellen of redenen bestaan voor een onderzoek van de Rekenkamercommissie. Dit verzoek hebben wij middels een vooronderzoek getoetst aan de criteria die de RKC voor de onderwerpkeuze hanteert.

Inmiddels is dit vooronderzoek afgerond. Het onderzoek heeft een aantal stappen doorlopen:

(a) Allereerst heeft de Rekenkamercommissie kennis genomen van het raadsvoorstel van 13 december 2005 met als onderwerp: 'besluitvorming definitief stedenbouwkundig ontwerp centrumplan'. Een onderdeel van het raadsvoorstel betrof de financiële onderbouwing om te komen tot de daadwerkelijke invulling van het definitief stedenbouwkundig ontwerp van het centrumplan. De Rekenkamercommissie heeft kennis genomen van een door de accountant aan de gemeenteraad gerichte en als 'strikt betrouwbaar' gekwalificeerde notitie inzake beoordeling investeringsbegroting en exploitatiebegroting zoals gevoegd bij het raadsvoorstel van 13 december 2005.

(b) Ook heeft de Rekenkamercommissie kennis genomen van het verslag (augustus 2006) van de provincie Limburg betreffende het door de provincie uitgevoerde verdiepingsonderzoek naar de financiële situatie van de gemeente Eijsden aan de hand van de begroting 2005.

(c) Op 5 maart 2007 is een gesprek gevoerd met twee ambtenaren van de gemeente Eijsden, het hoofd van de afdeling bestuur en management ondersteuning en de projectleider van het centrumplan. Tijdens dit gesprek werd meegedeeld dat de woningstichting Servatius de bouw en exploitatie van de brede school voor haar rekening neemt. Een door gemeente en woningstichting getekende overeenkomst is ons achteraf overhandigd. Op 1 november 2006

heeft de Rekenkamercommissie een gesprek met de burgemeester gevoerd, waarin door de burgemeester reeds de contouren van deze aanpak en de risicodkking zijn uiteengezet.

(d) Tot slot ontving de Rekenkamercommissie als gevolg van de nieuwe rol van Servatius een nieuwe ambtelijk opgestelde financiële onderbouwing van het definitieve stedenbouwkundige ontwerp van het centrumplan. In de nieuwe calculatie zijn exploitatie- en begrotingstechnisch de gevolgen van de wijziging in het bouwheerschap van de brede school ad 9,4 miljoen euro van gemeente naar Servatius verwerkt.

De in het raadsvoorstel van december 2005 berekende structurele financiële ruimte van 21.430 euro neemt als gevolg van o.a. de wijziging in het bouwheerschap toe tot een structureel bedrag van afgerond 100.000 euro.

Tijdens het doorlopen van de stappen (a) tot en met (d) heeft de Rekenkamercommissie gekeken en rekening gehouden met de door de Stichting Vive vermelde overwegingen om te verzoeken een onderzoek in te stellen. Daarop willen wij als volgt reageren.

- Structurele verslechtering van financiële huishouding en solvabiliteit.

Reactie: Uit de overgelegde stukken en anderszins verstrekte informatie zijn geen aanwijzingen naar boven gekomen dat sprake is van een structurele verslechtering van de financiële huishouding en solvabiliteit.

- In het financieringsplan zou geen rekening zijn gehouden met andere miljoenenprojecten.

Reactie: Uit de overgelegde stukken en anderszins verstrekte informatie blijkt dat de genoemde miljoenenprojecten 'Rijksweg' en 'vmbo-school' deel uitmaken van de meerjarenbegroting die in 2010 sluit met een positief saldo van 85.000 euro.

- (Toekomstig)niveau van de tarieven baart zorgen.

Reactie: Uit de overgelegde stukken en anderszins verstrekte informatie blijkt geen als gevolg van het centrumplan noodzakelijke stijging van tarieven.

- (Het kostendekkend zijn van)leges bouwvergunningen en de aanwending.

Reactie: De tarieven worden neergelegd in legesverordeningen. Zij worden zodanig vastgesteld dat de geraamde baten van de rechten niet uitgaan boven de geraamde lasten. Er behoeft evenwel geen rechtstreeks verband te bestaan tussen de hoogte van de geheven leges en de omvang van de dienstverlening voor een bepaalde aanvraag - daardoor is het mogelijk dat voor de ene dienstverlening hoge leges worden geheven opdat leges voor de andere dienst laag kunnen zijn, een vorm van 'kruisfinanciering'. Er moet per legesoort een begroting worden gemaakt waarin de geraamde kosten en de geraamde baten zijn opgenomen, op grond waarvan de tarieven worden vastgesteld. Dat kunnen tarieven per eenheid zijn, zoals bij de afgifte van een paspoort, maar ook, zoals doorgaans het geval is bij bouwvergunningen, een percentage van de begrote aanneemsom. Dit impliceert dat er geen direct causaal verband hoeft te zijn tussen de geraamde opbrengsten bouwleges en benodigde personele lasten. Betreffende de aanwending van opbrengsten bouwleges is de gemeente volstrekt autonoom. Voor de goede orde tekent de Rekenkamercommissie hierbij aan dat eind dit jaar een onderzoek naar de legestarieven in de gemeente Eijsden is voorzien. Dit is in het onderzoeksprogramma opgenomen en u op 26 september 2006 aangeboden.

- Gedurende 40 jaren 70 procent van de toename Algemene Uitkering (AU) aanwenden ter dekking centrumplan.

Reactie: Een gemeente is in beginsel (binnen de door wet en regelgeving gestelde grenzen) autonoom in de aanwending van de jaarlijks te ontvangen Algemene Uitkering. Uit de

overgelegde stukken en anderszins verstrekte informatie kunnen wij, gegeven de relatieve beleidsvrijheid van de gemeente op dit punt, op voorhand niet de conclusie trekken dat de beoogde aanwending van 70 procent van de toename van de AU als minder gewenst is te kwalificeren.

- Geen raming voor extra mankracht opgenomen.

Reactie: Uit de overgelegde stukken en anderszins verstrekte informatie is gebleken dat nog niet alle toekomstig te verwachten extra inkomsten en uitgaven als gevolg van de realisatie van het centrumplan en Poelveld zijn meegenomen. De Rekenkamercommissie kan op voorhand niet tot de conclusie komen dat de te verwachten extra inkomsten technisch ontoereikend zouden zijn om de extra uitgaven te kunnen dekken.

- Participatie bibliotheek en brede school / btw aspecten.

Reactie: Uit de overgelegde stukken en anderszins verstrekte informatie is gebleken dat de bibliotheek deel zal uitmaken van de brede school.

De gevolgen van de btw wet- en regelgeving worden op dit moment in kaart gebracht.

Op grond van het bovenvermelde komt de Rekenkamercommissie tot de volgende conclusie. Het doorlopen van de stappen (a) tot en met (d) en deze reactie op de overwegingen van de Stichting Vive bieden op dit moment in onvoldoende mate houvast en legitimatie om thans de financiering van het centrumplan Eijsden te onderzoeken. Dit neemt niet weg dat de RKC de mogelijkheid open houdt daar op een ander moment alsnog toe te besluiten.

Met de meeste hoogachting,

drs. H.P.M. Kreemers
voorzitter

J.H.G.M. Veugelers
secretaris